

EX-ANTE И EX-POST
АНАЛИЗА ЕФЕКТА ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА
ГРАДА ПИРОТА

Пирот, децембар 2020.

САДРЖАЈ

Увод	1
Ех-ante анализа ефеката.....	3
Анализа постојећег стања	3
Дефинисање циљева и мера за њихову реализацију	7
Анализа ефеката мера јавне политике.....	8
Ресурси за спровођење мера јавне политике и носиоци послова реализације	9
Ех-post анализа ефеката.....	10
Закључци и препоруке.....	13

УВОД

Локални акциони план запошљавања града Пирота за период 2021-2023. године (у даљем тексту: ЛАПЗ) представља основни инструмент спровођења активне политике запошљавања на територији града. Њиме се дефинишу приоритети и циљеви политике запошљавања и утврђују програми и мере које ће се реализовати, а све у циљу повећања запослености. Правни основ за конципирање ЛАПЗ-а представљаће Национални акциони план запошљавања за период 2021-2023. године, израђен на бази стратешких праваца и циљева Националне стратегије запошљавања 2021-2026. године, чије се усвајање очекује у првим месецима 2021. године.

Имајући у виду стање и кретања на тржишту рада, посматрано за средњерочни период 2019-2021. година, очекује се да се уз побољшање кључних макроекономских индикатора достигне једноцифрена стопа незапослености на крају тог периода. Таква предвиђања базирају се и на очекивању ефеката комплексних реформи образовног система, док ће се мерама активне политике запошљавања подстицати ангажовање теже запошљивих и социјално угрожених категорија лица, чиме ће се додатно обезбедити инклузивност привредног раста. Кључни фактор који може пореметити исходе планираних макроекономских индикатора јесте глобална пандемија изазвана корона вирусом и последице које се манифестују кроз привредна кретања и свеукупни амбијент на тржишту рада. За сада на нивоу Србије, али и града Пирота стање индикатора запослености и незапослености у доброј мери одолева негативним утицајима кризе.

Доношењем Закона о планском систему РС¹, као и усвајањем Уредбе о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних докумената јавних политика², ближе се одређују процеси израде и усвајања докумената јавних политика, те се поред усаглашавања са Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености³, Локални акциони план запошљавања града Пирота мора усагласити и са Законом о планском систему РС. То практично значи да се пре доношења одлуке о изради акционог плана мора спровести ex-ante и ex-post анализа ефеката уз укључивање и консултације са свим релевантним факторима из области запошљавања током свих фаза израде плана. Процес израде плана започиње доношењем одлуке и упознавањем јавности са тим, а самом усвајању плана претходи спровођење јавне расправе.

Анализа ефеката се спроводи ради бољег сагледавања и процене потенцијалних и стварних ефеката мера садржаних у документу јавне политике, боље усаглашености са важећим прописима, бољег планирања извора средстава за одређене мере, као и ради повећања транспарентности у поступку израде у усвајања документа кроз укључивање

¹ „Службени гласник РС“, број 30/2018

² Службени гласник РС“, број 8/2019

³ Службени гласник РС“, број 36/09, 88/10, 38/15, 113/17 и 113/17– др. Закон

већег броја субјеката и успостављања регулаторног оквира заснованог на потребама грађана, привреде и објективних могућности различитог карактера.

Ex-ante анализа ефеката јесте процес који омогућава благовремено идентификовање потенцијалних позитивних и негативних, директних и индиректних ефеката који могу да произведу мере садржане у документу јавне политике, односно пропису, како би документ јавне политике, односно пропис био формулисан на такав начин да се потенцијални негативни ефекти сведу на најмању могућу меру, а и оствари жељена промена.⁴ Ова врста анализе се спроводи од најраније фазе планирања документа јавне политике и реализује се у неколико корака који имају за циљ усвајање оптималне јавне политике кроз сагледавање постојећег стања, идентификовања жељене промене, њених елемената и узрочно-последичних веза, отклањања узрока постојећих проблема, као и дефинисање циљева и начина за њихово испуњење. Током спровођења ове анализе неопходно је спроводити консултације са циљним групама и заинтересованим странама, како би прикупљени и анализирани подаци пружили бољи основ за израду објективније *ex-ante* анализе.

Ex-post анализа ефеката јесте процес праћења спровођења докумената јавних политика, односно прописа кроз сагледавање ефеката мера и активности садржаних у том документу, односно ефеката примене прописа, који се спроводи кроз различите врсте анализа дефинисаних поменутом уредбом, ради вредновања постигнутих учинака, у циљу њиховог преиспитивања и унапређења. То је процес који омогућава сагледавање стварних позитивних и негативних, директних и индиректних ефеката које мере садржане у документу јавне политике, односно пропису производе током примене, како би се утврдило да ли је неопходно предузети додатне и/или корективне мере у циљу смањења негативних ефеката на најмању могућу меру, отклањања узрока проблема насталих у току спровођења јавне политике, односно прописа, те постизања зацртаних циљева.⁵

Консултативни процес током израде *ex-ante* анализе спровела је Канцеларија за локални економски развој у оквиру више појединачних састанака са представницима Националне службе за запошљавање, удружењима грађана, послодавцима и незапосленима у првој половини новембра 2020. године. Планирано је да се почетком јануара 2021. године донесе одлука о почетку израде плана, те да током фебруара 2021. године буде завршен нацрт плана, који ће бити објављен на званичном сајту града и у вези са којим ће бити спроведена јавна расправа. Након тога, предлог ЛАПЗ-а биће прослеђен Градском већу града Пирота на усвајање. Наведени рокови могу бити кориговани због евентуалног кашњења у доношењу Националне стратегије запошљавања 2021-2026., Националног акционог плана запошљавања за период 2021-2023. године, али и Плана развоја града Пирота за период 2021-2028. год.

⁴ Уредба о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних докумената јавних политика, „Службени гласник РС“ број 08/2019, стр.2

⁵ Ibid, стр.2

EX-ANTE АНАЛИЗА ЕФЕКТА

Анализа постојећег стања

На територији града Пирота за последњих десет година дошло је до осетнијег смањења броја незапослених са 8747 (2010.) на 5017 (октобар 2020.). Број запослених се у овом периоду одржавао на приближно истом нивоу – око 15.000, док је стопа незапослености на нивоу пиротске области износила 12,2%⁶. У односу на укупан број незапослених у пиротском округу само учешће незапослених из Пирота је 53,8%. Структура незапослених који траже посао је јако неповољна, међу незапосленима доминирају лица са првим степеном стручне спреме, односно неквалификовани, као и лица са трећим и четвртим степеном средње стручне спреме чије учешће у укупном броју незапослених достиже 84%.

Табела 1 - Структура незапослених по степену стручне спреме у октобру 2020. године⁷

	Укупно	I	II	III	IV	V	VI	VII-1	VII-2	VIII
Пирот	5017	1423	125	1296	1378	15	327	449	3	1

Када је реч о категорији теже запошљивих лица можемо рећи да у односу на укупан број незапослених лица 21,5% чине незапослени старости од 15 до 30 година, а 39,2% чине незапослени старији од 50 година. Од укупног броја незапослених лица на територији града 62,8% на запослење чека дуже од годину дана (дуготрајна незапосленост).

Табела 2 – Незапослена лица према годинама старости – октобар 2020.⁸

Године	Број лица	%
15-19	179	3,6
20-24	408	8,1
25-29	490	9,8
30-34	465	9,3
35-39	473	9,4
40-44	495	9,9
45-49	539	10,7

⁶ Анкета о радној снази, РЗС, 2019., стр.19

⁷ Месечни статистички билтен, НСЗ, октобар 2020.

⁸ Ibid

50-54	661	13,2
55-59	773	15,4
60-65	534	10,6
Укупно:	5017	100

Према подацима НСЗ-а филијале Пирот с краја октобра 2020. године квалификације, односно занимања која су понуђена у највећем обиму на нивоу округа су: произвођачи одеће, економисти, трговци, обрађивачи метала, прерађивачи хране и пића, занимања угоститељства и туризма, природно-математича занимања, механичари и машинисти, итд. Оваква ситуација на тржишту рада када је реч о најзаступљенијим занимањима није трпела битније промене дужи низ година. Када је реч о потребама послодаваца за радном снагом коју су они исказали у октобру 2020. године, најтраженија су била следећа занимања, а то су: произвођачи одеће, гумари и пластичари, фарбари и лакирери, занимања угоститељства и туризма, итд.

На основу сагледавања кључних фактора на локалном тржишту рада може се доћи до закључка да незапосленост представља значајан проблем који захтева систематско и континуирано решавање. У структури незапослених посебно доминантна је група незапослених старијих од 50 година са израженијим учешћем у укупној незапослености у односу на остале старосне категорије лица. Велики број незапослене старије популације је последица неуспешно приватизованих и угашених фирми. Када је реч о младима њихов велики удео у незапосленој популацији је последица чињенице да послодавци нерадо примају на посао младе људе без искуства. Поред тога неповољна образовна структура незапослених лица, као и дуготрајна незапосленост јесу проблеми који захтевају дубљу анализу и систематски приступ у њиховом решавању.

Када је реч о запосленима на територији града Пирота, око 30% запослене радне снаге је ангажовано у оквиру два велика привредна друштва – Тигра Тајерса и Тигра а.д., као и у оквиру 4 средња привредна друштва – Мармил д.о.о., Друмови А&Д д.о.о., Кубик транс Плус д.о.о. и Ана lux SPA 010 д.о.о. Поред њих треба поменути и остала привредна друштва са значајнијим бројем запослених, а то су: Creative Work, Smartconf, E-Miroglio, Clear, Kar mod international, Strajt, итд. Од близу 15 хиљада запослених на територији града само поменута велика привредна друштва запошљавају заједно око 4500 лица. Готово 80% запослених је код правних лица, док су остало предузетници и запослени код њих, као и регистровани индивидуални пољопривредници.

Табела 3 – Број и структура запослених на територији града Пирота⁹

Запослени у правним лицима	11835
Предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих	2853
Регистровани индивидуални пољопривредници	109
УКУПНО:	14797

⁹ Регистрована запосленост, РСЗ, 2019.

Посматрајући број запослених по секторима делатности, највећи број радне снаге је ангажован у оквиру прерађивачког сектора, који заједно са трговином апсорбује половину укупно ангажоване радне снаге. Оваква ситуација, као и учешће осталих делатности у запошљавању ране снаге је приближно на истом нивоу као и претходних година.

Табела 4 – Запосленост по делатностима на територији града Пирота¹⁰

Пољопривреда, шумарстви и риболов	165
Рударство	146
Прерађивачка индустрија	5746
Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	159
Снабдевање водом, управљање отпадним водама, контролисање процеса уклањања отпада и сличне активности	271
Грађевинарство	577
Трговина на велико и мало, поправка моториних возила и мотоцикала	1637
Саобраћај и складиштење	518
Услуге смештаја и исхране	538
Информисање и комуникације	222
Финансијске делатности и делатност осигурања	237
Пословање некретнинама	12
Стручне, научне, иновационе и техничке делатности	323
Административне и помоћне услужне делатности	617
Државна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање	910
Образовање	786
Здравствена и социјална заштита	1250
Уметност, забава и рекреација	188
Остале услужне делатности	386

Ех-post анализа ефеката политике запошљавања у Пироту, која је приказана у другој половини овог документа, показале да су у 2019. и 2020. години адекватно планиране мере и програми запошљавања, да је реализацији била на задовољавајућем нивоу, те да су сва опредељена средства и употребљена у складу са планом, изузев програма обука за дефицитарна занимања на тржишту рада у 2020. години од кога се одустало због повећаног ризика по полазнике обука усред настале пандемије изазване корона вирусом.

Разматрајући стање на тржишту рада потврђено је високо учешће теже запошљивих категорија лица у односу на укупан број незапослених, па би самим тим мере и програми запошљавања за будући период морали бити конципирани на начин да се помогне овој категорији лица. Како се кроз програме јавних радова, стручне праксе, обука за тржишта рада, па и у доброј мери кроз програм самозапошљавања омогућавало ангажовање теже запошљивих лица, добри ефекти спровођења ових мера у прошлости нам дају за право да на њих требамо рачунати и у будућем периоду.

¹⁰ Ibid

Законодавни оквир за креирање политике запошљавања и спровођење програма и мера активне политике запошљавања чине:

- Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 38/15, 113/17 – др. закон и 113/17), њиме се дефинишу: носиоци послова запошљавања и њихове дужности; права и обавезе незапослених лица и послодаваца; активна политика запошљавања кроз доношење националних акционих планова запошљавања на годишњем нивоу; финансирање програма и мера АПЗ; праћење и оцена ефеката мера АПЗ; осигурање за случај незапослености; запошљавање у иностранству; евиденције у области запошљавања.
- Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 32/13.) - Ступањем на снагу овог Закона, маја 2009. године, створени су потребни услови за радно-активациону интеграцију особа са инвалидитетом на тржиште рада и уређење сфере запошљавања и професионалне рехабилитације особа са инвалидитетом у складу са међународном и националном регулативом и токовима тржишта рада.
- Закон о запошљавању странаца („Службени гласник РС“, број 128/14, 113/17, 50/18 и 31/19) - Законом се уређују услови и поступак за запошљавање странаца у Републици Србији и друга питања од значаја за запошљавање и рад странаца у Србији.

Документа јавних политика за креирање политике запошљавања и спровођење програма и мера активне политике запошљавања чине:

- Национална стратегија запошљавања за период 2011-2020. године („Службени гласник РС“, број 37/11) - Стратегијом су идентификовани основни изазови на тржишту рада са којима се Србија суочава, а на основу њих одређени приоритети политике запошљавања, и то: повећање запослености улагањем у људски капитал и већим социјалним укључивањем; подстицање запошљавања у мање развијеним регионима и развој регионалне и локалне политике запошљавања; развој институционалних капацитета и експанзија програма активне политике запошљавања, као и редуковање дуалности на тржишту рада.
- Национални акциони план запошљавања који на годишњем нивоу утврђује конкретне програме и мере АПЗ који ће се реализовати у предметној години, као и категорије теже запошљивих лица која ће имати приоритет при укључивању у мере, са циљем остваривања стратешког циља и дефинисаних приоритета.
- Програм реформи политике запошљавања и социјалне политике (усвојен 31. маја 2016. године) - Програм реформи политике запошљавања и социјалне политике (ЕСПР) представља стратешки документ и главни механизам за дијалог о приоритетима Републике Србије у области запошљавања и социјалне политике, у приступном процесу.

Дефинисање циљева и мера за њихову реализацију

Општи циљ политике запошљавања:

Повећање запослености на локалном тржишту рада кроз успостављање одрживог тренда раста запослености.

Посебни циљеви:

1. Подстицај запошљавања теже запошљивих категорија лица реализацијом мера активне политике запошљавања,
2. Унапређење квалитета радне снаге улагањем у људски капитал.

Мере за реализацију посебних циљева:

Посебни циљ 1. се може остварити реализацијом следећих програма и мера:

Програм јавних радова – Омогућава радно ангажовање незапослених лица у циљу реализације послова из области социјалних и хуманитарних делатности; одржавања и обнављања јавне инфраструктуре и одржавања и заштите животне средине и природе. Тиме се доприноси остваривању одређеног друштвеног интереса уз очување и унапређење радних способности незапослених лица. Показатељ учинка ове мере је број радно ангажованих лица.

Програм стручне праксе – Стручно оспособљавање незапосленог за самосталан рад у струци. Програм је намењен незапосленим лицима без радног искуства у струци, са високим, вишим и средњим образовањем, без обзира на године старости, који се оспособљавају за самосталан рад у струци без заснивања радног односа, ради стицања искуства и услова за полагање приправничког, односно, стручног испита у складу са Законом или општим актом послодавца. Показатељ учинка ове мере је број лица која се стручно оспособљавају за самостални рад у струци.

Програм самозапошљавања – Додељивање средстава у виду субвенције ради оснивања радње, задруге, или другог облика предузетништва, од стране незапосленог или удруживањем више незапослених, као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос. Програм је намењен незапосленим лицима без обзира на године живота, при чему се приоритет даје одређеним категоријама теже запошљивих лица, као и оним делатностима за које се процени да су од значаја за локални економски развој. Показатељ учинка ове мере је број додељених субвенција за самозапошљавање.

Посебни циљ 2. се може остварити реализацијом следећег програма:

Програм обуке за дефицитарна занимања на тржишту рада - Обука незапослених лица у складу са потребама локалног тржишта рада, ради стицања теоријских и практичних

знања и вештина у циљу унапређења њихове запошљивости. Програм је намењен свим незапосленим лицима којима су потребна додатна знања и вештине за обављање конкретних послова. Показатељ учинка ове мере је број лица која су похађала и успешно завршила обуку.

Општи и посебни циљеви усклађени су са Националном стратегијом запошљавања, Националним акционим планом запошљавања, као и Планом развоја града Пирота.

Анализа ефеката мера јавне политике

Финансијски ефекти предложених мера одразиће се већим делом на буџет града Пирота и једним делом на буџет РС. На основу искустава из претходних година, средства у износу од 19 милиона динара су сасвим задовољавајућа за реализацију мера политике запошљавања, те и у наредном периоду треба очекивати исти буџет од стране града. Планира се учешће Републике у суфинансирању програма самозапошљавања у износу од 4,75 милиона динара, тако да је пројекција укупног буџета за наредни период 23,75 милиона динара по годинама.

Економски ефекти по саму привреду града ће се највећим делом одразити кроз покретање програма самозапошљавања, будући да може бити одобрено 39 субвенција за покретање сопственог посла, и то у оним делатностима које треба посебно развијати јер су или угрожене, или представљају развојну шансу града. Подршком делатностима које доприносе привредном развоју подиже се ниво конкурентности локалне привреде и стварају основе за њену даљу експанзију. По основу радног ангажовања корисника субвенција доћи до увећања прихода града од пореза на зараде и локалних такси, са добрим изгледима да у случају успешног пословања и новог запошљавања ти приходи буду и увећани. Програм јавних радова може само за одређено време омогућити приходе од пореза на зараде, док се програмом обука и програмом стручне праксе кроз касније радно ангажовање незапослених лица такође може увећати приходна страна буџета по истом основу.

Ефекти на друштво ће се одразити кроз подршку теже запошљивим категоријама лица и лицима у стању социјалне потребе која ће имати примат по већини програма запошљавања. Ту пре свега спадају млађи од 30 година, старији од 50 година, Роми, инвалиди, вишкови запослених, дугурчно незапослена лица, жене, итд. Тиме ће се утицати на побољшање материјалног стања ових лица и допринети њихом бољем укључивању у све токове друштвеног живота.

Ефекти на животну средину ће се највећим делом манифестовати реализацијом програма јавних радова, будући да се њиме спроводе различити послови на обнављању јавне инфраструктуре и заштити и унапређењу животне средине. Ти послови подразумевају уређење парковских и других зелених површина, уклањање дивљих депонија, уређење

сеоских домова, изградњу јавних чесама, дечијих игралишта, итд. Реализацијом ових послова највећи ефекти би били по најмлађу и најстарију популацију која у већој мери користи ове јавне површине.

Ресурси за спровођење мера јавне политике и носиоци послова реализације

За спровођење предложених мера већи део средстава треба да обезбеди локална самоуправа из градског буџета (пројекција - 19 милиона динара), а одређени део средстава ће кроз суфинансирање појединих програма бити обезбеђен удруживањем са средствима из буџета РС (пројекција - 4,75 милиона динара). Пожељна су издвајања по програмима у следећем обиму:

- Програм стручне праксе – 8 милиона динара,
- Програм самозапошљавања – 5 милиона динара (+ 4,75 милиона буџет РС),
- Програм јавних радова – 5 милиона динара,
- Програм обука за дефицитарна занимања – 1 милион динара.

Носиоци реализације мера биће Национална служба за запошљавање, Град Пирот, као и друге локалне организације које имају капацитета да реализују програм обука за дефицитарна занимања. Техничку и стручну подршку у реализацији програма и мера активне политике запошљавања обезбедиће Национална служба за запошљавање филијала Пирот и то за програме који се финансирају само из буџета града Пирота, и то: програм јавних радова и програм стручне праксе, док ће програм самозапошљавања реализовати Национална служба за запошљавање филијала Пирот кроз суфинансирање програма из буџета града Пирота и буџета РС.

EX-POST АНАЛИЗА ЕФЕКТА

Град Пирот израђује и реализује свој Локални акциони план запошљавања почев од 2011. године. За све то време карактерише га веома висок степен реализације који се креће у распону од 95 до 100% у односу на план. Досадашњим плановима реализоване су следеће мере: јавни радови, субвенције за samozapoшљавање, субвенције послодавцима за ангажовање лица из категорије теже запошљивих на новоотвореним радним местима, стручна пракса и обуке за дефицитарна занимања на тржишту рада.

Будући да је саставни део ове свеукупне анализе ефеката и преглед остварених ефеката политике запошљавања у претходном периоду, овај документ се бави прегледом остварења мера за последње две године (2019. и 2020.), по угледу на анализу Националног акционог плана запошљавања.

Током 2019. године укупан буџет за програме запошљавања износио је 21,45 милиона динара, од тога 19 милиона динара је издвојио Град и 2,45 милиона је обезбедила Република, а реализовани су следећи програми:

Програм стручне праксе – На јавни позив су пристигла 36 захтева послодаваца који су испуњавали услове конкурса и који су исказали потребу за ангажовање 79 лица. Одобрена је реализација програма код 22 послодавца уз ангажовање 36 волонтера приправника (7 са ССС, 4 са ВШСС и 25 са ВСС). Укупна вредност програма износила је 8,8 милиона динара.

Програм јавних радова – На јавни позив су пристигла 28 пројеката, а одобрена је реализација 19 пројеката. Након донете Одлуке, а пре потписивања Уговора, два подносиоца захтева су одустала од даље реализације јавних радова. Вредност 17 јавних радова за које су потписани Уговори износила је укупно 5,43 милиона динара и на њима је запослено 46 лица.

Програм samozapoшљавања – На јавни позив пристигла су 59 захтева за одобравање субвенције, а одобрено је 25 субвенција од по 200 хиљада динара и 2 субвенције од по 220 хиљада динара. Обавезе корисника субвенције трају 12 месеци од дана потписивања Уговора. Укупна вредност програма износила је 5,44 милиона динара.

Програми обука за дефицитарна занимања на тржишту рада су реализовани кроз сарадњу Града Пирота и Уговорне окружне привредне коморе Пирот, а спроведени су на основу исказаних потреба за радном снагом од стране послодаваца. Током 2019. године реализовани су следећи програми обука:

Програм обуке за шиваче – На основу извршене предселекције и упућивања кандидата од стране Националне службе за запошљавање обука је почела 25.03.2019. године, а завршена 26.07.2019. године. Обука се састојала из теоријског дела у трајању од 15 сати и одржана је у Техничкој школи, и практичног дела у трајању од 480 сати и одржана је у производном погону компаније E-Miroglio d.o.o. у Пироту. Обуку је започело 30 кандидата, а успешно завршило целокупни програм обуке 18 кандидата. Град Пирот је финансирао трошкове обуке са 576.962,61 динара.

Програм обука за угоститеље – На основу извршене предселекције незапослених лица током децембра организоване су четири врсте тродневних обука и то: обука за хотелско домаћинство,

обука за рецепцијско пословање, обука за услужно особље у ресторану и семинар за упаривање хране и вина. Обуке је похађало 61 лице, а укупно утрошена средства за ове намене износила су 476.009,11 динара.

Током 2019. године укупан број лица која су радно ангажована по свим мерама и укључена у програме обука износио је 200 лица. Реализација средстава у односу на план износила је 96,6%.

Табела 5 - Преглед реализације мера запошљавања у 2019. години (у РСД)

Назив програма		Стручна пракса	Самозапошљавање	Јавни радови	Обуке	Укупно
Планирана средства	Буџет Града	8.800.000.	3.000.000.	5.600.000.	1.600.000.	19.000.000.
	Буџет РС	0.	2.454.000.	0.	0.	2.454.000.
	Укупно	8.800.000.	5.454.000.	5.600.000.	1.600.000.	21.454.000.
Утрошена средства		8.800.000.	5.440.000.	5.430.000.	1.052.971	20.722.971.
% реализације средстава		100%	99,7%	97%	66%	96,6%
Планиран број лица		36	27	непредвиво	непредвиво	-
Укључен број лица		36	27	46	91	200
% ангажовања лица у односу на план		100%	100%	-	-	-

Издавања за 2020. годину су била на нивоу из претходне године када је Град у питању, међутим због већег издавања за програм суфинансирања самозапошљавања дошло је и до већег учешћа Републике у том програму, па је самим тим и укупан планирани буџет за све програме био на нешто вишем нивоу, тј. износио је укупно 22,27 милиона динара, од чега је 19 милиона динара издвојио Град, а 3,27 милиона је обезбедила Република. Реализовани су следећи програми:

Програм стручне праксе – На јавни позив су пристигли захтеви 28 послодаваца који су исказали потребу за ангажовање 90 лица. Од тога 24 послодавца су испуњавала услове јавног позива, а одобрена је реализација програма код 14 послодаваца уз ангажовање 28 волонтера приправника (4 са ССС, 4 са ВШСС и 20 са ВСС). Укупна вредност програма износила је 8 милиона динара.

Програм јавних радова – На јавни позив су пристигла 22 пројекта, а одобрена је реализација 19 пројеката. Укупна вредност свих одобрених пројеката јавних радова износила је 5.996.058,72 динара и на њима је запослено 53 лица.

Програм самозапошљавања – На јавни позив пристигао је 41 захтев за одобравање субвенције, а одобрено је 29 субвенција од по 250 хиљада динара. Укупна вредност програма износила је 7,25

милиона динара. И ове, као и претходне године овај програм је реализован кроз суфинансирање средстава између Града и Републике.

Програм обука за дефицитарна занимања на тржишту рада је мера од које се одустало због актуелне епидемиолошке ситуације изазване корона вирусом. Будући да ова мера захтева груписање већег броја људи на одређеном простору, тиме су се могли довести у опасност и полазници обука и запослени у фирмама у којима би се обуке спроводиле, те је из тог разлога и напуштена.

Током 2020. године укупан број лица која су радно ангажована по свим мерама износио је 110. Реализација средстава у односу на план износила је 95,3%.

Табела 6 - Преглед реализације мера запошљавања у 2020. години (у РСД)

Назив програма		Стручна пракса	Самозапошљавање	Јавни радови	Обуке	Укупно
Планирана средства	Буџет Града	8.000.000.	4.000.000.	6.000.000.	1.000.000.	19.000.000.
	Буџет РС	0.	3.272.000.	0.	0.	3.272.000.
	Укупно	8.000.000.	7.272.000.	6.000.000.	1.000.000.	22.272.000.
Утрошена средства		8.000.000.	7.250.000.	5.966.058.	0.	21.216.058.
% реализације средстава		100%	99,7%	99,9%	-	95,3%
Планиран број лица		29	29	непредвиво	-	-
Укључен број лица		28	29	53	-	110
% ангажовања лица у односу на план		96,6%	100%	-	-	-

ЗАКЉУЧЦИ И ПРЕПОРУКЕ

Имајући у виду реализацију средстава програма запошљавања можемо закључити да је она и даље на веома високом нивоу тј. изнад 95%, те да се предвиђене мере успешно реализују, као и да за њих постоји задовољавајуће интересовање незапослених.

Буџет града Пирота од 19 милиона динара за програме запошљавања је на задовољавајућем нивоу за град величине Пирота, па ако се томе додају и средства из буџета РС намењена суфинансирању програма самозапошљавања за који град конкурише, онда нешто више од двадесет милиона динара представља респектабилну цифру којом се мимо националних програма у реализацији Националне службе за запошљавање подстиче смањење незапослености.

Ех-ante анализом је потврђено стање на тржишту рада које говори у прилог томе да су категорије теже запошљивих лица и даље веома заступљене у структури незапослених, иако се свих ових година кроз локалне и националне програме запошљавања давала предност таквим лицима у коришћењу мера.

Препоруке за конципирање политике запошљавања на нивоу града Пирота за период 2021-2023. године:

- Задржати укупан буџет за програме и мере запошљавања на нивоу из 2020. године,
- Повећати укљученост теже запошљивих категорија лица у коришћењу мера,
- Предвидети идентичне мере као и у претходној години,
- Због повећаног интересовања за програм самозапошљавања повећати средства за ову меру,
- Због нешто мањег интересовања за програм јавних радова умањити средства за ову меру у корист самозапошљавања,
- Задржати исти ново финансирања програма стручне праксе и обука за дефицитарна занимања на тржишту рада,
- Укључити већа средства у програм суфинансирања са Републиком, и тиме обезбедити већи укупни буџет за програме запошљавања,
- Наставити добру сарадњу са Националном службом за запошљавање и другим актерима на локалном тржишту рада који могу дати допринос у реализацији одређених мера.